

ROMANTISK LÖRDAG

● **LÖRDAG 14 SEPTEMBER 2019**
kl 15.00 DE GEERHALLEN NORRKÖPING

Introduktion kl 14.30 Fredrik Anderberg

Norrköpings Symfoniorkester

Dirigent **Andris Poga**

Solist **Benjamin Grosvenor** piano

Konsertmästare **Henrik Jon Petersen**

LEIMANE Enantiomorphic Chambers

GRIEG Pianokonsert

– paus –

PROKOFJEV Romeo och Julia,
ur Svit nr 1 och 2

Välkommen till Norrköpings Symfoniorkester! Checka gärna in, ta bilder i foajé och konsertsal och berätta att du är här! Innan konserten börjar ber vi dig dock stänga av telefon och kamera, eftersom ljuset från skärmar stör både publik och artister. Under konsert är fotografering och ljudupptagning ej tillåten. I applådtacket går det bra att ta bilder igen. Hoppas du får en riktigt fin konsertupplevelse med oss!

soh

– en del av Scenkonst Öst

Andris Poga

Andris Poga, född 1980 i Lettland, spelade i sin ungdom trumpet. Senare högskolestudier i hemstaden Riga inriktades på såväl kompositionslära som filosofi. Poga fortsatte sin musikutbildning i Wien, samtidigt som han i allt högre grad började ägna sig åt dirigering. Efter att år 2010 ha vunnit första pris i Evgeny Svetlanov International Conducting Competition blev Andris Poga snabbt en efterfrågad orkesterledare.

År 2011 blev han assisterande dirigent till Paavo Järvi vid Orchestre de Paris, och året därpå fick han tjänsten som assisterande dirigent vid Bostons symfoniorkester. Från och med säsongen 2013/2014 tillträdde han som musikchef vid Lettlands nationella symfoniorkester. Sommaren 2019 utsågs han till chefsdirigent vid Stavangers symfoniorkester för o m säsongen 2021/22.

Under senare år har Andris Poga blivit en allt mer eftertraktad dirigent, såväl runtom i Europa som på andra kontinenter. Han har lett orkestrar som NHK Symphony Orchestra Tokyo, Wiener Symphoniker, NDR Elbphilharmonie Orchester Hamburg, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Gewandhausorchester Leipzig, Sankt Petersburgs filharmoniker, Tonhalle-Orchester Zürich, Orchestre National de France, Shanghai Symphony Orchestra...

Benjamin Grosvenor

Benjamin Grosvenor, född 1992 i England, började redan som sexåring få pianolektioner – under ledning av sin mamma, som arbetade som just pianolärare. Vid tio års ålder vann Benjamin Grosvenor sammanlagt fyra (!) pianotävlingar för unga musiker. Ett år senare framträdde han tillsammans med Westcliff Sinfonia och spelade solostämman i Mozarts pianokonsert nr 21.

År 2011 medverkade han som den yngsta solisten någonsin vid öppningen av anrika BBC Proms (varvid han framförde Liszts andra pianokonsert). Året därpå, när han som 20-åring tog sin examen vid Royal Academy of Music i London, fick han motta "Queen's Award for Excellence for the best allround student of the year". Samma år, 2012, fick han av Gramophone Awards motta dubbla priser (Instrumental Award respektive Young Artist Award). Året dessförinnan hade Benjamin Grosvenor – som yngsta brittiska artist någonsin – skrivit kontrakt med ansedda skivbolaget Decca.

Den idag 27-årige Benjamin Grosvenor har framträtt som solist med många kända orkestrar, och pressen har öst lovordat över honom. Kritikern David Allen skrev i The New York Times: "He commands the stage with aristocratic ease... Mr Grosvenor makes you sigh with joy..." The Independent har betecknat honom som "one in a million... several million..."

NORRKÖPINGS SYMFONI

Violin 1

1:e konsertmästare
Henrik Jon Petersen, Vakant

Alt. konsertmästare Mikael Wenhov

2:e konsertmästare Paul Waltman

Lissy Abreu Ruiz (vik), Carina Beckett,
Sarah Dodd Falkebring, Matts Eriksson,
Magnus Ivarson, Tanja Kaitaniemi (tjl),
Leo Kowalski (vik), Kristina Lindholm
Vahlöf, Ingrid Olsson, Nina Söderberg,
Johanna Tafvelin, Anders Törnqvist,
Vakant

Violin 2

Ruth Anderberg*, Fredrik Anderberg**,
Håkan Jonsäll**, Lars Andersson,
Boel Bengtsson, Karin Engström,
Åsa Holm, Anne Holmer, Jin Hågerström,
Richard Michelin, Mohamed Sharara,
César Vasquez (vik), Sonja Vrieze (tjl),
Vakant

Viola

Lennart Falkebring*, Crista Bergendahl**,
Gunnar Enbom**, Nanako Akai, Jenny
Augustinsson, Björn Carlén, Erika
Gabrielsson Backlund, Pernilla Rönnlund,
Markku Sorri, Karin Svanberg Ancker,
Vakant

Cello

Solocellist Niklaas Veltman

Pelle Hansen*, Fredrik Lindström**,
Sofia Petersen**, Torstein Dalene,
Florian Erpelding, Erik Uusijärvi,
Leif Vahlöf, Ingrid Åkerblom

Kontrabas

Björn Malmqvist*, Jan Duda**,
Anna-Cecilia Bergman, Emma
Josefsson Bjørnevik, Johan
Strindberg (vik), Roine Uddfeldt,
Vakant

ORKESTER 2019–2020

Flöjt

Teodor Tirlea*, Annica de Val** (tjl),
Jona Venturi, Verena Schulte (vik)

Oboe

Pelin Lius*, Thomas Bodin**,
Matthias Azesberger (vik)

Klarinett

Johnny Jannesson*, Lars Paulsson**,
Alvaro Pastor Jiménez

Tenorsaxofon vid denna konsert

Martin Eriksson

Fagott

Linus Björnstam*, Eva Pettersson
Veltman**, Caslav Brujic

Horn

Lennart Langer*, Anna Ahlenius**,
Jan Lejonclou, Lars Thapper,
Elisabeth Åkervall

Trumpet

Elias Svanberg*, Filip Draglund**,
Stefan Mattsson

Trombon

Eric Svensson* (tjl), Christoph
Schnaithmann**, Carl Appelgren (vik)

Bastrombon

Johan Wiklund**

Tuba

Ole Christian Grønning*

Pukor

Lars Gärd*, Anders Dahlstedt**

Slagverk

Martin Orraryd* (tjl),
Petter Svensson**,
Ulf Ewasson Liliandsdotter (vik)

Harpa

Delphine Constantin Reznik*

Piano/celesta vid denna konsert

Mats Jansson

LINDA LEIMANE (f 1989)

Enantiomorphic Chambers (8')

Den lettiska tonsättaren Linda Lemaine arbetar med både traditionella orkestrar och med elektroniska, synnerligen experimentella projekt. Hennes verk har ofta en fysisk, kroppslig dimension och tillkommer många gånger som crossover-projekt, i samarbete med artister verksamma inom andra områden. Linda Lemaines studier vid musikaliska akademien i Riga innefattade både komposition och elektronisk musik. Efter sin examen i hemlandet har hon vidareutbildat sig (bland annat i ny teknologi) i såväl Frankrike som Italien. I Peteris Vasks tonsättartävling tilldelades Lemaine förstapris både 2012, 2014 och 2015 (Peteris Vasks, född 1946, är en av Lettlands internationellt mest kända tonsättare). Linda Lemaines suggestiva och experimentellt anlagda verk Enantiomorphic Chambers har en titel som för övrigt används inom samtida konst och där anspelar på hur man låter två asymmetriska verk hänga tätt intill varandra och spegla varandra.

Musiken i Enantiomorphic chambers är disharmonisk, ödslig, ödesmättad; ett vindpinat musikaliskt landskap dominerat av glesa, höga toner; någon gång påminnande om Allan Petterssons symfoni nr 7. Musiken är samtidigt både kraftfull och lyrisk, och därtill överlag stökig, orolig, ångestfylld (den skulle passa för att ljudlägga en thriller)... Men mitt i alla dessa uppjagade stämningar stillnar emellanåt alltsammans och bjuder (precis som hos Pettersson!) på gläntor av lugn – och en säregen skönhet utbreder sig...

Om sin musik har Linda Lemaine sagt följande: ”Mitt ideal är musik där åhöraren förlorar förmågan att särskilja alla separata parametrar; att musikens olika delar ska ligga så nära varandra att det man lyssnar på blir något levande, organiskt, plastiskt.”

Linda Lemaine har gett följande råd till sin publik: ”Lyssna – och samtidigt: Lyssna inte – så musiken kan få möjlighet att skriva in sina konturer i åhörarens varseblivning.”

EDVARD GRIEG (1843–1907)

Pianokonsert a-moll (30')

Allegro molto moderato

Adagio

Allegro moderato molto e marcato

Edvard Grieg blev med tiden sitt lands främsta företrädare för den nationalromantiska musik som kom att bli en så betydelsefull del av den nationella rörelse som slutligen, 1905, ledde till norsk självständighet och att unionen med Sverige upplöstes.

Edvard Grieg växte upp i ett musikintresserat köpmanshem i Bergen, där han många år senare, högst upp på ett berg lät bygga ett pampigt hem, Trolldhaugen – idag ett av Norges populäraste museer och där det för övrigt sommartid arrangeras konserter. Edvard Grieg kombinerade eget komponerande med återkommande europeiska turnéer där han briljerade som pianosolist.

Griegs tonspråk må vara besläktat med Schumanns och Chopins, men han skapade tidigt en egen stil, präglad av lyricismer och framhävd rytmik, till stor del inspirerad av traditionell norsk folkdans. Hans musik kännetecknas också av en med tiden allt mer djärv, personlig harmonik (som faktiskt kom att inspirera Debussy – även om denne vid något tillfälle avfärdade Griegs tonsättningar som ”karameller inslagna i snö”).

När Edvard Grieg under sin studietid i Leipzig hörde Clara Schumann framföra sin makes pianokonsert blev han oerhört djupt gripen. Upplevelsen stärkte hans redan höga uppskattning av Robert Schumann – vars gode vän Ernst Wenzel för övrigt vid denna tid undervisade den unge Grieg i pianospel.

Franz Liszt, också han nära vän med paret Schumann, träffade Edvard Grieg på konstnärskaféet Greco i Rom. Liszt fick låna noterna till Griegs nyskrivna pianokonsert, satte sig vid flygeln i det inre sällskapsrummet och framförde konserten direkt från bladet. Åhörarna hänfördes, och Liszt å sin sida höjde Griegs musik till skyarna.

Edvard Griegs pianokonsert (1868), för övrigt skriven i samma tonart som Schumanns, kan i mångt och mycket påminna om den tyske kollegans motsvarande verk. Det var vid denna tid vanligt att nordiska tonsättare influerades av den tyska romantik som var på modet. Griegs signum var emellertid den personliga legering han skapade mellan klassicistisk romantik och norsk folkmusik.

Det finns hos Grieg ett egensinne, en fascinerande blandning av sofistikerat konstmusikaliskt kunnande och folkmusikaliska influenser. Lägg därtill djärva harmoniseringar, gnistrande virtuoseri och en lyrisk sötnas som ofta sprider sitt milda ljus över hans musiks alla fjäll och dalar.

I Griegs majestätiskt anlagda pianokonsert bryter den norska folkmusikens livliga karaktär gång på gång fram; såväl hallingdans som andra folkmusikaliska element virvlar förbi.

Trots att detta verk alltsedan urpremiären förblivit så älskat – och ett av de mest spelade inom hela genren – var Edvard Grieg själv inte helt nöjd: minst sju gånger reviderade han sin pianokonsert. De sista ändringarna lär han ha gjort endast några veckor före sin död. Det är denna slutliga bearbetning som oftast framförs – även om originalversionen också någon gång kan höras; den har för övrigt spelats in av Norrköpings Symfoniorkester med Love Derwinger som solist.

Mellan 1882 och 1883 arbetade Grieg på en andra pianokonsert, i b-moll, men den kom aldrig att fullbordas. Endast skisser och utkast finns kvar, vilket dock inte hindrar flera tonsättare att utifrån dessa fragment försöka rekonstruera hur denna musik kan ha varit tänkt att bli. År 2003 gav den belgiske kompositören och pianisten Laurent Beeckman en konsert där han framförde sin tolkning av hur slutresultatet skulle ha kunnat låta.

SERGEJ PROKOFJEV (1891–1953)

Romeo och Julia, ur Svit nr 1 och 2 (41')

Montagues och Capulets (Svit nr 2) – Den unga Julia (Svit nr 2) – Menuett (Svit nr 1) / Masker (Svit nr 1) – Balkongscenen (Svit nr 1) – Tybalts död (Svit nr 1) – Broder Laurence (Svit nr 2) – Romeo och Julia före avskedet (Svit nr 2) – Romeo vid Julias grav (Svit nr 2)

Redan vid nio års ålder hade Sergej Prokofjev skrivit en rad verk, bland annat en opera. Vid konservatoriet i Sankt Petersburg studerade Prokofjev både piano och komposition. Tjugo år gammal gjorde han sitt första konsertframträdande och uruppförde sin virtuosa pianokonsert nr 1. Redan i detta verk hade han utvecklat en djärv, fränt originell stil: musik fylld av motorisk energi, grälla dissonanser och tvära kast mellan känslösamt lyriska passager, kärv ironi och kraftfull expressionism.

Redan efter sin officiella debut framstod Prokofjev som den ryska musikens enfant terrible. Själv uttryckte han sig så här: ”Jag avskyr imitation – och jag avskyr det bekanta.”

Den ryske balettleddaren Sergej Diaghilev, bosatt i Paris och något av ett nav inom avantgardistiska modernistkretsar, beställde en rad balettverk av Prokofjev, som 1918 emigrerade och senare bosatte sig i Paris.

Efter många år utomlands längtade tonsättaren alltmer tillbaka till hemlandet, trots den hårdföra, kommunistiska regim som där rådde. I mitten av 1930-talet återvände han till Sovjetunionen, där han blev kvar till sin död.

Kort efter Prokofjevs hemkomst beställde Kirovteatern i Sankt Petersburg (dåvarande Leningrad) en helaftonsbalett i tre akter. Resultatet blev Romeo och Julia; en balett som i viss mån fullföljer traditionen från Tjajkovskijs dagar, om än i modernare musikalisk utstyrsel. Det dröjde dock flera år innan Prokofjevs Romeo och Julia fick sin urpremiär; dels beroende på att tonsättaren i likhet med så många andra vid denna tid kritiserades för att skriva ”degenerat modernistiskt” etcetera, dels av det skälet att flera ryska teatrar betraktade musiken som allt för svår att dansa till...

Romeo och Julia illustrerar Prokofjevs mogna, lite mer avklarnade stil. Musiken är melodisk och ofta gripande – dessutom, mitt i alla skiftningar, fylld av ett slags storsinnet och elegant lyster.

Sergej Prokofjev – en av 1900-talets mest inflytelserika tonsättare – var påfallande produktiv; han skrev bland annat nio baletter, åtta operor och sju symfonier. Dessutom komponerade han den musikaliska sagan Peter och vargen, tillkommen vid ungefär samma tid som Romeo och Julia.

Kommande konserter hösten 2019

ÖPPEN REPETITION – FRI ENTRÉ

TISDAG 17 SEPTEMBER

kl 11.30 De Geerhallen Norrköping
Dirigent **Michail Jurowski**

Öppen repetition av kommande konsert. Längd ca 1 tim.

TJAJKOVSKIJ & JUROWSKI

TORSDAG 19 SEPTEMBER

kl 19 De Geerhallen Norrköping

FREDAG 20 SEPTEMBER

kl 19 Crusellhallen Linköping

Introduktioner kl 18.30

Dirigent **Michail Jurowski**
Solister **Vadim Gluzman** violin,
Johannes Moser cello

Mozart Trollflöjten, uvertyr
Firsova Konsert för violin och cello

Tjajkovskij Symfoni nr 6
”Pathétique”

VIVALDIS ÅRSTIDERNA

ONSDAG 25 SEPTEMBER

kl 18 Crusellhallen Linköping

Musikalisk ledare och solist
Lara St John violin

Bach Violinkonsert a-moll
Vivaldi De fyra årstiderna

KULTURNATTEN

LÖRDAG 28 SEPTEMBER

13.00–21.00 De Geerhallen

FRI ENTRÉ HELA DAGEN!

Musikunderhållning för stora och små i foajén.

14.00 Barn- och familjekonsert

Sassa Brassa Mandelmassa

Dirigent **David Björkman**

Skådespelare **Tobias Almborg**

18.00 **Vivaldi** De fyra årstiderna

Musikalisk ledare och solist
Lara St. John violin

ÖPPEN REPETITION – FRI ENTRÉ

TISDAG 8 OKTOBER

kl 11.30 De Geerhallen Norrköping

Dirigent **Leif Segerstam**

Öppen repetition av kommande konsert. Längd ca 1 tim.

LOUIS DE GEER 25 ÅR

– FESTKONSERT

TORSDAG 10 OKTOBER

kl 19 De Geerhallen Norrköping

Introduktion kl 18.30

Dirigent **Leif Segerstam**
Solist **Anna Fedorova** piano

Staern Jubilate

Rachmaninov Rapsodi över ett

tema av Paganini

Sibelius Symfoni nr 2

Läs mer på vår hemsida norrkopingsymfoniorkester.se

Texter Björn Gustavsson. Benjamin Grosvenor foto Patrick Allen, Andris Poga foto Jean-Philippe Raibaud, SON foto Mats Bäcker.

Norrköpings Symfoniorkesters sponsorer 2019–2020

GULDPARTNER **STÅHL INVEST**

SILVERPARTNERS **Mannersons** **SEFAB** **SIEMENS**
FASTIGHETER

Övriga: Advokatfirman Glimstedt | Almroth Industrifastigheter AB | Best Western Hotel Princess | Kurt och Brita Ehlert | Gunnar Gunnarsson Fastighets AB | Holmen Paper AB | HSB | Hyresbostäder | Mattssons Fastighetsutveckling AB | Ringarums Busstrafik AB | Sumitomo SHI FW Energi AB | Swedbank | Tage Rejmes Bil AB | Tommy Holm Revisionsbyrå AB

Fonder: Fond of Music, donation från Marianne och Lennart Lindqvist | Siw Ericsdotters stiftelse, donation

Vi samarbetar med Vi-skogen

I samarbete med Symfoniorkesterns vänförening SON-vännerna får våra artister, utöver en liten blomma, ett gåvobevis på fem träd som planteras i Vi-skogen.

Vd Pia Kronqvist, konstnärlig chef Henrik Marmén, kommunikationschef Agneta Lindmark Thomas
www.norrkopingsymfoniorkester.se, info@norrkopingsymfoniorkester.se

SCENKONST ÖST
NORRKÖPINGS SYMFONIORKESTER OCH ÖSTGÖTATEATERN